

BÀI 5

DÂN CHỦ VÀ KỶ LUẬT TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM

MỤC ĐÍCH, YÊU CẦU

- Giáo dục cho chiến sĩ nắm được những vấn đề cơ bản về dân chủ, nhận thức đúng bản chất kỷ luật; mối quan hệ giữa dân chủ và kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam.

- Định hướng, vận dụng và liên hệ sát với tình hình đơn vị, làm cho chiến sĩ có nhận thức đúng đắn, phát huy dân chủ, đề cao kỷ luật, xây dựng nếp sống kỷ luật tự giác, nghiêm minh, góp phần xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu”.

NỘI DUNG

I. VỊ TRÍ, VAI TRÒ, BẢN CHẤT, NỘI DUNG, MỐI QUAN HỆ GIỮA DÂN CHỦ VÀ KỶ LUẬT TRONG QUÂN ĐỘI NHÂN DÂN VIỆT NAM

1. Vị trí, vai trò của dân chủ và kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam

- *Góp phần thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị của quân đội và từng đơn vị.* Thực tiễn lịch sử hơn 75 năm qua cho thấy, mọi thành công trong quá trình xây dựng, chiến đấu, chiến thắng và trưởng thành của quân đội ta đều liên quan đến dân chủ và kỷ luật. Khi dân chủ và kỷ luật được thực hiện trong quân đội và từng đơn vị, mọi cán bộ, chiến sĩ sẽ nêu cao tinh thần trách nhiệm, tự giác thực hiện các quyền và nghĩa vụ công dân, quân nhân trong bảo vệ Tổ quốc; chấp hành nghiêm pháp luật Nhà nước, điều lệnh, điều lệ, các quy định của quân đội và đơn vị; tích cực tham gia đóng góp ý kiến vào các công việc chung của quân đội, đơn vị trên tất cả các mặt chính trị, quân sự, kinh tế, văn hóa - tinh thần...; tích cực, chủ động tham gia vào mọi hoạt động của quân đội, đơn vị, làm cho quân đội và từng đơn vị thực hiện thắng lợi mọi nhiệm vụ được giao.

- *Góp phần xây dựng các tổ chức trong quân đội vững mạnh, nâng cao sức mạnh chiến đấu và sẵn sàng chiến đấu của toàn quân.* Sức mạnh của các tổ chức trong quân đội ta là do sức mạnh tổng hợp của nhiều yếu tố, trong đó dân chủ và kỷ luật là những yếu tố rất quan trọng. Dân chủ là cơ sở của đoàn kết, đoàn kết tốt, kỷ luật nghiêm là nhân tố tạo thành sức mạnh của quân đội. Thực hiện tốt dân chủ và kỷ luật là giải quyết tốt các mối quan hệ giữa quân nhân với các tổ chức, giữa tổ chức với tổ chức trong quá trình thực hiện nhiệm vụ; bảo đảm sự đoàn kết, thống nhất cao về ý chí và hành động, hợp thành sức mạnh của từng đơn vị và của toàn quân. Khi dân chủ trong đơn vị được phát huy, kỷ luật được duy trì nghiêm sẽ tạo ra động lực to lớn nâng cao tinh thần trách nhiệm và năng lực làm việc của mọi người, quân nhân sẽ phát huy cao độ mọi khả năng sáng tạo, tích cực tham gia xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện, xây dựng tổ chức đảng trong sạch vững mạnh, xây dựng các tổ chức quần chúng và hội đồng quân nhân vững mạnh, hoàn thành xuất sắc chức trách, nhiệm vụ được giao.

- *Góp phần làm lành mạnh các quan hệ trong đơn vị, ngăn chặn, đẩy lùi các tệ nạn xã hội, các hiện tượng tiêu cực, mất dân chủ, vi phạm kỷ luật trong quân đội.* Các mối quan hệ xã hội trong quân đội ta rất đa dạng, đó là quan hệ giữa lãnh đạo, chỉ huy và phục tùng, cấp trên và cấp dưới; các mối quan hệ đồng cấp giữa các quân nhân, quan hệ giữa các đơn vị với nhau... Các mối quan hệ này đều dựa trên cơ sở những nguyên tắc, các quy định của điều lệnh, điều lệ, các chế độ của quân đội, phản ánh trình độ phát triển về dân chủ và kỷ luật. Do vậy, khi dân chủ được phát huy, chấp hành kỷ luật một cách tự giác, nghiêm minh sẽ làm cho mọi quan hệ, mọi hoạt động trong đơn vị trở nên cởi mở, năng động hơn, các quân nhân đoàn kết, thương yêu giúp đỡ lẫn nhau, cấp trên tin tưởng cấp dưới, quân nhân tin tưởng vào sự lãnh đạo, chỉ huy của đơn vị. Qua đó, khắc phục được những yếu kém, trì trệ, làm cho các quan hệ xã hội của quân nhân lành mạnh hơn, góp phần ngăn chặn, đẩy lùi các tệ nạn xã hội, các hiện tượng tiêu cực, mất dân chủ, vi phạm kỷ luật trong quân đội.

- *Góp phần hoàn thiện nhân cách người quân nhân cách mạng, giữ vững và phát huy phẩm chất cao đẹp “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới.* Nhân cách người quân nhân cách mạng được hình thành, phát triển thông qua các hoạt động giáo dục và hoạt động thực tiễn ở đơn vị, trong đó có giáo dục việc thực hành dân chủ và chấp hành kỷ luật. Quá trình này không tách khỏi mục tiêu chung là nâng cao giác ngộ chính trị, tư tưởng, bản lĩnh chính trị vững vàng của mỗi quân nhân. Thực hiện dân chủ và chấp hành nghiêm kỷ luật ở các đơn vị quân đội thực chất là phải thực hiện tốt nền nếp chế độ, điều lệnh, điều lệ, nội quy, quy chế quy định và diễn ra liên tục từ khi người quân nhân gia nhập quân đội. Thông qua duy trì thực hiện dân chủ, kỷ luật của quân đội mà các phẩm chất, nhân cách của quân nhân được xây dựng, hoàn thiện và phát triển đáp ứng yêu cầu chức trách, nhiệm vụ được giao.

2. Bản chất, nội dung, mối quan hệ giữa dân chủ và kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam

a) Bản chất, nội dung của dân chủ trong Quân đội nhân dân Việt Nam

- Bản chất của dân chủ trong quân đội:

Dân chủ trong Quân đội nhân dân Việt Nam là một bộ phận của dân chủ xã hội chủ nghĩa, thể hiện quyền làm chủ của mọi quân nhân trên các lĩnh vực chính trị, quân sự, kinh tế, văn hóa - tinh thần, được Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước và điều lệnh, điều lệ của quân đội bảo đảm.

Bản chất của dân chủ trong quân đội ta mang bản chất dân chủ của Nhà nước xã hội chủ nghĩa. Đó là nền dân chủ thật sự của nhân dân, do nhân dân, vì nhân dân; mang bản chất giai cấp công nhân, đặt dưới sự lãnh đạo của Đảng Cộng sản Việt Nam, có kỷ luật, kỷ cương trong khuôn khổ pháp luật xã hội chủ nghĩa; phản ánh và bảo đảm mối quan hệ bình đẳng về quyền lợi và nghĩa vụ giữa mọi công dân trước pháp luật, không có sự phân biệt đối xử.

Mọi cán bộ, chiến sĩ trong quân đội ta vừa là chủ và vừa làm chủ trên tất cả các lĩnh vực, các mặt hoạt động của quân đội, nhằm phát huy tính tích cực, chủ động, sáng tạo và tinh thần trách nhiệm của mọi cán bộ, chiến sĩ trong chiến đấu, sẵn sàng chiến đấu, huấn luyện, công tác và sản xuất, hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và nhân dân giao cho. Dân chủ trong quân đội ta được biểu hiện sinh động thông qua các quan hệ, các hoạt động và mọi tổ chức của quân đội. Đó là các quan hệ cơ bản, những nguyên tắc, cơ chế hoạt động bảo đảm quyền làm chủ thuộc về cán bộ, chiến sĩ.

Dân chủ trong quân đội ta khác về bản chất và tiến bộ hơn hẳn so với dân chủ trong quân đội tư sản. Trong quân đội tư sản họ cũng nói đến dân chủ, nhưng đó là dân chủ cho thiểu số đội ngũ sĩ quan - những người đại biểu cho lợi ích của giai cấp tư sản. Số đông người lính không được quyền làm chủ các hoạt động trong đơn vị. Dân chủ trong quân đội ta mang bản chất giai cấp công nhân, được xây dựng trên sự giác ngộ chính trị cao của mọi quân nhân, sự hiểu biết sâu sắc về nghĩa vụ, trách nhiệm quân nhân, trung thành với lợi ích của giai cấp công nhân và nhân dân lao động, tự nguyện tuân thủ Hiến pháp, pháp luật Nhà nước và điều lệnh, điều lệ quân đội. Dân chủ trong quân đội ta là nền dân chủ thực sự vì người quân nhân, phản ánh sâu sắc nền dân chủ xã hội chủ nghĩa trong quân đội; là sự giải phóng con người, đề cao con người lên trình độ làm chủ xã hội và làm chủ chính bản thân mình.

- Nội dung dân chủ trong Quân đội nhân dân Việt Nam được biểu hiện trên những vấn đề cơ bản sau:

+ Về chính trị: Đó là quyền được tôn trọng, được bình đẳng về chính trị của mọi quân nhân. Mọi quân nhân đều có sự bình đẳng về nghĩa vụ và quyền lợi, phải tuyệt đối trung thành, có trách nhiệm và quyền thực hiện nghĩa vụ của mình đối với Tổ quốc, nhân dân; có trách nhiệm chấp hành nghiêm chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, điều lệ của quân đội, nghị quyết của các cấp ủy đảng, chỉ thị, mệnh lệnh của cấp trên; được tham gia đóng góp ý kiến vào các công việc chung của cơ quan, đơn vị về tất cả các mặt chính trị, quân sự, kinh tế và đời sống; có trách nhiệm và quyền tham gia vào đời sống chính trị chung của xã hội và đất nước. Mọi quân nhân đều bình đẳng về chính trị và nhân cách, được phổ biến, quán triệt và tham gia đóng góp ý kiến vào đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, vào nhiệm vụ chính trị của quân đội, đơn vị; được bầu cử, ứng cử vào các cơ quan của Nhà nước, được phê bình đối với cán bộ, đảng viên và tổ chức đảng, tổ chức chỉ huy, được bình xét khen thưởng, kỷ luật đối với mọi quân nhân một cách công khai và công bằng, được phát biểu về mọi vấn đề trong đơn vị, được cung cấp thông tin và đề đạt tâm tư, nguyện vọng chính đáng của cá nhân. Mọi quân nhân đều có trách nhiệm xây dựng mối đoàn kết nội bộ, đoàn kết quân dân, phát hiện những tiêu cực, vi phạm kỷ luật của quân nhân, gây mất đoàn kết trong cơ quan, đơn vị, đoàn kết quân dân, đề xuất với chỉ huy các cấp có biện pháp giải quyết...

+ *Về quân sự*: Mọi quân nhân có quyền được phổ biến, quán triệt và tham gia, đóng góp ý kiến vào đường lối chính trị, quân sự của Đảng; trong huấn luyện, diễn tập được quán triệt và tham gia ý kiến vào các chương trình, kế hoạch, biện pháp bảo đảm cho huấn luyện, diễn tập đạt kết quả tốt; trong chiến đấu được quán triệt và tham gia góp ý về phương án tác chiến, cách đánh sao cho đạt hiệu quả cao nhất. Mọi quân nhân đều được tham gia ý kiến đóng góp cho lãnh đạo, chỉ huy trong xây dựng kế hoạch, biện pháp tổ chức để nâng cao chất lượng, hiệu quả hội thao, hội thi, cải tiến, sáng kiến mô hình học cụ và các biện pháp ngăn chặn, chấm dứt tình hình vi phạm kỷ luật, chống đào bỏ ngũ, tai nạn giao thông trong đơn vị; đều phải chấp hành nghiêm các nề nếp, chế độ quy định của đơn vị và thực hiện thắng lợi nhiệm vụ được giao.

+ *Về kinh tế - đời sống*: Mọi quân nhân có quyền được chăm sóc đời sống mọi mặt, hưởng đầy đủ các tiêu chuẩn, chế độ, chính sách đãi ngộ do Nhà nước, quân đội quy định; được tham dự vào sinh hoạt kinh tế tài chính công khai (công khai việc lập, quản lý, sử dụng các loại quỹ vốn, các khoản thu cho các phong trào, các cuộc vận động của cơ quan, đơn vị và địa phương); được phổ biến, quán triệt và tham gia góp ý kiến vào các chủ trương, biện pháp làm kinh tế, dịch vụ, tăng gia sản xuất, cải thiện đời sống, quản lý cơ sở vật chất kỹ thuật, tài chính, hậu cần, chống tham ô, lãng phí trong đơn vị; được hưởng một cách công bằng, hợp lý những sản phẩm do đơn vị làm ra...

+ *Về văn hóa - tinh thần*: Mọi quân nhân có quyền được học tập nâng cao nhận thức và trình độ mọi mặt, quyền được nghiên cứu, sáng tạo và quyền được hưởng thụ các chế độ, định mức, tiêu chuẩn đời sống văn hóa, tinh thần theo quy định cũng như những tác phẩm văn học, văn hóa - nghệ thuật, khoa học - kỹ thuật... phục vụ đời sống tinh thần của đơn vị, góp phần xây dựng môi trường văn hóa, lối sống có văn hóa, nếp sống chính quy trong đơn vị.

b) Bản chất, nội dung của kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam

- Bản chất kỷ luật trong quân đội:

Kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam là sự tuân thủ nghiêm ngặt và chính xác Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước; điều lệnh, điều lệ, chế độ quy định của quân đội; mệnh lệnh, chỉ thị của cấp trên nhằm bảo đảm cho mọi hoạt động của quân đội, từng đơn vị trên các lĩnh vực được chỉ huy, điều hành thống nhất, thông suốt.

Quân đội ta là một tổ chức quân sự mang bản chất giai cấp công nhân, đặt dưới sự lãnh đạo tuyệt đối, trực tiếp về mọi mặt của Đảng Cộng sản Việt Nam. Do vậy, bản chất kỷ luật của quân đội ta mang bản chất kỷ luật của Đảng và của giai cấp công nhân. Đó là kỷ luật sắt, tự giác, nghiêm minh. Chủ tịch Hồ Chí Minh chỉ rõ: “Kỷ luật của ta là kỷ luật sắt, nghĩa là nghiêm túc và tự giác”¹.

---

¹ Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 6, Sđd, tr.17.

Kỷ luật trong quân đội ta khác hẳn về chất so với kỷ luật của quân đội tư sản. Trong quân đội tư sản họ cũng nói đến kỷ luật, nhưng là thứ kỷ luật chủ yếu dựa trên sự cưỡng chế, buộc binh sĩ phải phục tùng và để duy trì, giữ vững kỷ luật đó, người ta phải sử dụng nhiều hình thức như phạt nặng, dùng cực hình, kích động hoặc dùng mê tín, tôn giáo... Kỷ luật trong quân đội tư sản được xây dựng trên cơ sở pháp luật tư sản với một hệ thống thiết chế nhằm giữ vững sự thống trị của giai cấp tư sản, do giai cấp tư sản và vì giai cấp tư sản.

Bản chất kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam được biểu hiện:

Kỷ luật của quân đội ta là kỷ luật tự giác, bắt nguồn từ sự giác ngộ sâu sắc của mọi quân nhân về nhiệm vụ của cách mạng, quân đội và đơn vị, về mục tiêu, lý tưởng chiến đấu của quân đội; thể hiện ở nhận thức đúng, quyết tâm hành động đúng của quân nhân trong chấp hành kỷ luật ở mọi lúc, mọi nơi, trong mọi nhiệm vụ, hoàn cảnh. Khi mỗi quân nhân ý thức được việc chấp hành kỷ luật là quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của mình; có ý thức cao trong việc chấp hành kỷ luật, tự ghép mình vào khuôn khổ của tổ chức, kỷ luật của đơn vị; trở thành nếp nghĩ, cách sống thường trực, thành thói quen, nhu cầu hằng ngày của mỗi quân nhân và toàn đơn vị; nhận thức sâu sắc ý nghĩa và giá trị của kỷ luật đối với việc nâng cao sức mạnh chiến đấu của quân đội thì việc chấp hành kỷ luật trở thành tự giác.

Kỷ luật của quân đội ta là nghiêm minh, được hình thành và phát triển trên cơ sở mọi quân nhân có nhận thức, hiểu biết sâu sắc, sự nhất trí, lòng tin tưởng tuyệt đối vào Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, điều lệ của quân đội và hành vi tự giác chấp hành nghiêm pháp luật, kỷ luật; thể hiện ở sự đòi hỏi, bắt buộc đối với mọi quân nhân, không phân biệt cấp bậc, chức vụ, giới tính, lứa tuổi... đều phải chấp hành vô điều kiện pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội; ở việc xử phạt nghiêm khắc đối với các hành vi vi phạm pháp luật, kỷ luật và cưỡng bức, bắt buộc đối với các quân nhân nếu không tự giác chấp hành.

Tính tự giác và nghiêm minh của kỷ luật quân đội ta là thống nhất, có quan hệ chặt chẽ với nhau. Có tự giác mới giữ nghiêm kỷ luật; nếu chỉ nhấn mạnh đến tính tự giác mà không thấy tính chặt chẽ, nghiêm minh của kỷ luật thì sẽ dẫn đến tự do, tùy tiện; nếu coi nhẹ tính tự giác, chỉ thấy nghiêm minh thì sự nghiêm minh ấy rất có thể biến thành hình thức, quan liêu, quân phiệt. Tính tự giác và nghiêm minh là biểu hiện cao nhất của tính kỷ luật của quân đội ta, được hình thành và phát triển cùng với sự ra đời, xây dựng, chiến đấu và trưởng thành của quân đội ta qua các thời kỳ. Đó là một phẩm chất cao đẹp trong phẩm chất nhân cách “Bộ đội Cụ Hồ” - phẩm chất đặc trưng của người quân nhân cách mạng; là thước đo trình độ giác ngộ chính trị, chuẩn mực về nhân cách, đạo đức, mục tiêu rèn luyện để trở thành người quân nhân cách mạng.

- *Nội dung kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam được biểu hiện:*

Kỷ luật của quân đội ta được xây dựng trên cơ sở Hiến pháp, pháp luật của Nhà nước, phù hợp với yêu cầu, nhiệm vụ xây dựng quân đội. Đó là tổng thể những quy định bắt buộc mọi quân nhân phải triệt để chấp hành, nhằm tạo ra sự

thống nhất cao trong hành động, bảo đảm cho quân đội phát huy được sức mạnh, hoàn thành được chức năng, nhiệm vụ trong mọi điều kiện hoàn cảnh.

Nội dung cụ thể của kỷ luật quân đội bao gồm: Điều lệnh, điều lệ, chế độ, quy tắc, mệnh lệnh, chỉ thị, quy định...; về tổ chức, duy trì, quản lý, xử lý kỷ luật trong quân đội và ở từng đơn vị. Theo sự phân công của tổ chức, giữa các quân nhân trong quân đội ta tuy có sự khác nhau về chức trách, nhiệm vụ, quyền hạn; trong quan hệ có chỉ huy và phục tùng, có cấp trên và cấp dưới, nhưng đều có chung lợi ích và mục tiêu phấn đấu, luôn đoàn kết hợp tác chặt chẽ với nhau, một lòng vì sự nghiệp chung; có tinh thần triệt để phục vụ tổ chức, phục tùng lãnh đạo và chỉ huy, tự giác và kiên quyết chấp hành đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, kỷ luật của quân đội; triệt để chấp hành mệnh lệnh, chỉ thị của cấp trên một cách nhanh chóng và chính xác.

c) Mối quan hệ giữa dân chủ và kỷ luật trong Quân đội nhân dân Việt Nam

Dân chủ và kỷ luật trong quân đội ta là hai mặt của mục tiêu xây dựng quân đội vững mạnh toàn diện; có mối quan hệ thống nhất, chặt chẽ, tác động lẫn nhau. Phát huy dân chủ bao giờ cũng đi liền với giữ nghiêm kỷ luật quân đội, pháp luật Nhà nước; giữ nghiêm kỷ luật, pháp luật phải trên cơ sở thực hiện, phát huy tốt dân chủ. Phát huy dân chủ vừa là mục tiêu, điều kiện, tiền đề của giữ nghiêm kỷ luật cũng như giữ nghiêm kỷ luật là cơ sở bảo đảm cho dân chủ được thực hiện, phát huy. Phát huy dân chủ và giữ nghiêm kỷ luật là điều kiện tồn tại, phát triển của quân đội ta. Nếu tách rời, tuyệt đối hóa hoặc xem nhẹ việc phát huy dân chủ với giữ nghiêm kỷ luật sẽ dẫn đến dân chủ hình thức, cực đoan, dân chủ vô hạn độ, vô chính phủ; kỷ luật sẽ lỏng lẻo, thiếu tập trung thống nhất ý chí và hành động, nội bộ mất đoàn kết, không tạo nên sức mạnh để hoàn thành nhiệm vụ. Tất cả các khuynh hướng trên đều làm suy yếu tổ chức quân đội. Chủ tịch Hồ Chí Minh đã dạy: “Các chú phải hết sức chú ý vấn đề dân chủ và kỷ luật. Kỷ luật trong dân chủ, dân chủ phải có kỷ luật”².

Thực tiễn cho thấy, việc phát huy dân chủ và giữ nghiêm kỷ luật ở các cơ quan, đơn vị quân đội hiện nay đã tạo ra cơ hội để mọi quân nhân và tập thể quân nhân thực hiện quyền làm chủ, đóng góp công sức, trí tuệ, khả năng, tính chủ động, sáng tạo, tạo ra động lực trong chấp hành kỷ luật và bảo đảm cho dân chủ được thực hiện có hiệu quả; là điều kiện bảo đảm cho đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật Nhà nước, điều lệnh, điều lệ của quân đội, các chỉ thị, nghị quyết, mệnh lệnh của cấp trên, các chế độ, quy chế, quy định của quân đội và đơn vị được cán bộ, chiến sĩ chấp hành triệt để, nhanh chóng, chính xác; bảo đảm mọi nền nếp, chế độ sinh hoạt, học tập, công tác của tổ chức trong đơn vị hoạt động được nhịp nhàng, đồng bộ, có hiệu quả; nội bộ đoàn kết, thống nhất; các mối quan hệ trong đơn vị được giải quyết hợp lý, được củng cố chặt chẽ, bền

---

² Hồ Chí Minh, *Toàn tập*, tập 14, Sđd, tr. 574.

vững, góp phần tạo nên sức mạnh tổng hợp của cơ quan, đơn vị, của quân đội để hoàn thành thắng lợi mọi nhiệm vụ được Đảng, Nhà nước và nhân dân giao phó.

II. MỘT SỐ BIỆN PHÁP CHỦ YẾU PHÁT HUY DÂN CHỦ VÀ TĂNG CƯỜNG KỶ LUẬT QUÂN ĐỘI Ở ĐƠN VỊ TRONG THỜI KỲ MỚI

1. Tăng cường giáo dục, nâng cao nhận thức, trách nhiệm, bồi dưỡng năng lực thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật cho cán bộ, chiến sĩ

Đây là biện pháp có ý nghĩa quyết định, là điều kiện để mỗi cán bộ, chiến sĩ nhận thức đúng đắn vị trí, vai trò, bản chất, nội dung, mối quan hệ giữa dân chủ và kỷ luật trong quân đội; hiểu rõ được nghĩa vụ, trách nhiệm và quyền hạn của mình trong quá trình thực hiện dân chủ và chấp hành kỷ luật ở đơn vị.

Nội dung giáo dục phải toàn diện, nhưng cần tập trung giáo dục những vấn đề lý luận cơ bản của chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, quan điểm của Đảng ta về chế độ dân chủ xã hội chủ nghĩa, về xây dựng nền dân chủ xã hội chủ nghĩa, về Hiến pháp và pháp luật của Nhà nước, về điều lệnh, điều lệ, các chế độ quy định của quân đội, đơn vị. Giáo dục làm cho mọi quân nhân trong đơn vị phân biệt rõ sự khác nhau về bản chất giữa dân chủ và kỷ luật trong quân đội ta với dân chủ và kỷ luật của quân đội tư sản...

Thường xuyên coi trọng giáo dục Quy chế dân chủ ở cơ sở. Quá trình giáo dục phải làm rõ tính pháp lý của quy chế là yêu cầu bắt buộc đối với mọi người, mọi tổ chức trong quân đội phải nghiêm chỉnh thực hiện; phải bồi dưỡng, hướng dẫn, yêu cầu mọi quân nhân hiểu và thực hiện tốt chế độ dân chủ đại diện, chế độ dân chủ trực tiếp để mỗi quân nhân phát huy hết quyền hạn và trách nhiệm của mình trong việc tham gia quyết định những công việc của tập thể; làm rõ những quy định về quyền hạn và nghĩa vụ của quân nhân, những quy định như quyền được thông tin về các chủ trương, chính sách của Đảng, Nhà nước, nhất là những vấn đề có liên quan trực tiếp đến đời sống và lợi ích hằng ngày của quân nhân tại cơ sở; giáo dục làm rõ các nội dung dân chủ trong quy chế đã đề cập là dân chủ về quân sự, chính trị, kinh tế và đời sống; giáo dục phương thức thực hiện quyền dân chủ của mỗi quân nhân thông qua tổ chức, hoạt động của hội đồng quân nhân và các tổ chức ở đơn vị cơ sở; quán triệt về những hình thức khen thưởng và xử phạt đối với những cá nhân, tập thể khi thực hiện sai Quy chế dân chủ.

Việc nhận thức và thực hành về dân chủ, kỷ luật của bộ đội là một quá trình. Do vậy, giáo dục ý thức dân chủ, kỷ luật, bồi dưỡng năng lực thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật cho cán bộ, chiến sĩ là việc làm thường xuyên, liên tục, gắn với chức trách, nhiệm vụ của từng người và được thực hiện ở mọi lúc, mọi nơi, trong mọi lĩnh vực, nhất là huấn luyện, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu; phải thực hiện ngay từ khi thanh niên mới bước vào môi trường quân đội và đạt mục tiêu làm cho mọi quân nhân được giáo dục có nhận thức sâu sắc về đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, điều lệ của quân đội. Đồng thời, nắm chắc nhiệm vụ cách mạng, nhiệm vụ quân đội và của từng đơn vị, hiểu rõ chức trách, nhiệm vụ của mình, có ý thức chấp hành nhanh chóng,

chính xác, không điều kiện mọi mệnh lệnh, chỉ thị của cấp trên, tuân thủ tuyệt đối pháp luật Nhà nước, điều lệnh, điều lệ, chế độ, quy tắc, quy định của quân đội, đơn vị.

Mỗi quân nhân trong quá trình thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật bao giờ cũng gắn liền với cương vị, chức trách và lĩnh vực hoạt động cụ thể. Điều đó đòi hỏi cấp ủy, chính ủy, chính trị viên, chỉ huy, cơ quan chính trị và đội ngũ cán bộ các cấp phải thường xuyên bám sát tình hình thực tiễn của đơn vị để xác định nội dung, lựa chọn hình thức, phương pháp giáo dục, bồi dưỡng cho phù hợp với yêu cầu, trình độ, tâm sinh lý của từng đối tượng, gắn với chức trách, nhiệm vụ của mỗi người. Không ngừng đổi mới nội dung và hình thức, tránh gò ép, rập khuôn; phải kết hợp chặt chẽ giữa giáo dục cơ bản với giáo dục thường xuyên, giáo dục chung với giáo dục riêng, cá biệt; giáo dục, rèn luyện ngay trong hoạt động thực tiễn hằng ngày của cán bộ, chiến sĩ và thông qua việc xử lý các vi phạm về thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật ở đơn vị.

2. Thường xuyên chăm lo xây dựng, nâng cao chất lượng và hiệu quả hoạt động của các tổ chức đảng, tổ chức chỉ huy, tổ chức quần chúng và hội đồng quân nhân trong đơn vị

Cần tăng cường xây dựng các tổ chức đảng, nhất là cấp ủy, chi bộ vững mạnh, thực sự là hạt nhân lãnh đạo phát huy dân chủ và giữ nghiêm kỷ luật ở đơn vị. Coi trọng nâng cao năng lực lãnh đạo toàn diện và tăng cường sức chiến đấu của các cấp ủy đảng. Thực hiện tốt dân chủ và kỷ luật trong đảng, lấy dân chủ và kỷ luật trong sinh hoạt đảng làm cơ sở để tăng cường dân chủ, kỷ luật trong đơn vị. Trong sinh hoạt đảng phải đề cao tính chiến đấu, tự phê bình và phê bình, chú trọng đấu tranh chống các biểu hiện vi phạm nguyên tắc, quy chế quy định, tự do tùy tiện, nói và làm không đúng nghị quyết. Tăng cường công tác giáo dục, quản lý và rèn luyện đảng viên; công tác kiểm tra, giám sát, thi hành kỷ luật đảng, coi việc kiểm tra, giám sát đảng viên chấp hành Điều lệ Đảng trở thành một công việc thường xuyên của cấp ủy và chi bộ. Hằng tháng, hằng quý phải tổ chức được các buổi sinh hoạt để cho quần chúng tham gia xây dựng Đảng, nhất là việc góp ý phê bình cho cán bộ, đảng viên.

Xây dựng tổ chức chỉ huy đoàn kết, thống nhất trên cơ sở chức trách, nhiệm vụ được giao. Giải quyết tốt các mối quan hệ công tác, nhất là mối quan hệ giữa cấp trên và cấp dưới; giữa lãnh đạo với quản lý, chỉ huy, điều hành; giữa tập thể và cá nhân; giữa chủ trương và tổ chức thực hiện trên cơ sở nguyên tắc tổ chức, sinh hoạt đảng. Mỗi cán bộ, chỉ huy phải nêu cao tinh thần trách nhiệm, gương mẫu về phẩm chất đạo đức, lối sống; đề cao vai trò quản lý, chỉ huy, điều hành đơn vị, bảo đảm cho đơn vị hoạt động có tổ chức và kỷ luật, làm cho mọi quân nhân luôn luôn sẵn sàng chiến đấu và hoàn thành tốt nhiệm vụ được giao; phải thực sự có năng lực, đi đầu trong các phong trào, các hoạt động của đơn vị, biết tổ chức, phát huy và tận dụng hết khả năng của đơn vị trong thực hiện các phong trào, các hoạt động đó.

Phát huy vai trò của các tổ chức quần chúng, trong đó đoàn thanh niên phải là lực lượng xung kích trong thực hành dân chủ và chấp hành kỷ luật ở đơn vị. Tổ chức đoàn phải làm tốt công tác giáo dục, quản lý, rèn luyện đoàn viên, thông qua các hoạt động của đoàn định hướng cho đoàn viên, thanh niên có nhận thức đúng và tham gia tích cực vào các hoạt động của đơn vị, luôn đề cao dân chủ, chấp hành nghiêm kỷ luật trong đơn vị. Cần đổi mới, nâng cao chất lượng sinh hoạt, làm cho tổ chức đoàn thật sự trở thành diễn đàn của thanh niên để họ thẳng thắn bày tỏ quan điểm, lập trường, thái độ của mình cũng như những ý kiến tham gia đóng góp xây dựng đơn vị. Căn cứ vào tình hình thực tiễn của đơn vị, tổ chức các phong trào xung kích trong thực hiện các nhiệm vụ trọng tâm, nhiệm vụ khó khăn, phức tạp, trong đó gắn nội dung, tiêu chuẩn thực hành dân chủ và chấp hành kỷ luật vào nội dung, chỉ tiêu thi đua của các chi đoàn. Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện Quy chế dân chủ ở cơ sở gắn với các cuộc vận động: “Xây dựng chi đoàn văn hóa mới”, “Thanh niên giành ba đỉnh cao quyết thắng”, “Thanh niên quân đội học tập và làm theo lời Bác Hồ dạy”, “Thanh niên quân đội với xây dựng môi trường văn hóa”, “Thanh niên quân đội với văn hóa giao thông”, Phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới... Sau mỗi giai đoạn có sơ kết, tổng kết, rút kinh nghiệm và lấy kết quả thực hiện dân chủ, chấp hành kỷ luật ở đơn vị làm một nội dung quan trọng để đánh giá, phân loại chất lượng đoàn viên, tổ chức đoàn.

Đối với hội đồng quân nhân, phải xây dựng và thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở đơn vị, tích cực đề xuất những nội dung, biện pháp mới để thực hiện quyền làm chủ trên mọi lĩnh vực, mọi mặt hoạt động của đơn vị. Trước mắt, cần quan tâm bồi dưỡng năng lực hoạt động thực tiễn cho các ủy viên hội đồng, đa dạng hóa các hình thức dân chủ, kịp thời giải quyết thấu đáo những vấn đề cán bộ, chiến sĩ phản ánh; hướng hoạt động dân chủ của hội đồng quân nhân vào thực hiện thắng lợi nhiệm vụ chính trị trung tâm, nhất là phát huy dân chủ trong công tác tư tưởng, quản lý kỷ luật, giúp cấp ủy, lãnh đạo, chỉ huy nắm, dự báo, giải quyết tốt những vấn đề nảy sinh. Lãnh đạo, chỉ huy các cấp thường xuyên tạo điều kiện thuận lợi cho hội đồng quân nhân hoạt động có hiệu quả, kiên quyết chống hiện tượng coi nhẹ vai trò, xem hội đồng quân nhân chỉ là một tổ chức phục vụ cho hoạt động lãnh đạo, quản lý, chỉ huy ở đơn vị; đồng thời, quy định rõ các quyền hạn, lợi ích, nghĩa vụ của quân nhân trong thực hiện dân chủ về chính trị, quân sự, kinh tế - đời sống và văn hóa - tinh thần, bảo đảm quân nhân biết, quân nhân bàn, quân nhân làm, quân nhân kiểm tra, giám sát và quân nhân được hưởng thụ.

3. Nêu cao vai trò tiên phong, gương mẫu của đội ngũ cán bộ, đảng viên và phát huy tính tích cực, tự giác của quân nhân trong thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật quân đội

Đội ngũ cán bộ, đảng viên có vai trò rất quan trọng trong việc phát huy dân chủ, giữ nghiêm kỷ luật của bộ đội. Sự gương mẫu của người cán bộ, đảng viên trước hết là sự mẫu mực về phẩm chất chính trị, đạo đức, lối sống, phương pháp, tác phong lãnh đạo, chỉ huy. Phải mẫu mực thực hành dân chủ, chấp hành nghiêm

pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội, các quy định, chế độ của đơn vị; luôn toàn tâm, toàn ý vì lợi ích chung, vì sự hoàn thành nhiệm vụ của đơn vị. Người cán bộ, chỉ huy phải thật sự gương mẫu đi đầu, có tác phong nói đi đôi với làm, “nói ít, làm nhiều”, kiên quyết khắc phục, sửa chữa những sai lầm, khuyết điểm của bản thân. Sự gương mẫu của người cán bộ còn thể hiện ở việc dám nghĩ, dám làm, dám chịu trách nhiệm, luôn sâu sát, bám nắm bộ đội, tâm huyết với công việc, thật sự là người anh, người chị và người bạn thân thiết của bộ đội; biết định hướng, hướng dẫn hành động cho cấp dưới và chiến sĩ. Mọi hoạt động của bộ đội đều phải có cán bộ chỉ huy, những công việc và nhiệm vụ khó khăn, tiềm ẩn nguy cơ mất an toàn, vi phạm kỷ luật phải có lãnh đạo, chỉ đạo thường xuyên, có hướng dẫn cụ thể, tỉ mỉ và kiểm tra, giám sát chặt chẽ.

Mỗi cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ chủ trì của đơn vị phải ra sức học tập, nâng cao trình độ kiến thức về mọi mặt, đặc biệt là kiến thức về dân chủ, về Hiến pháp, pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội; phải có tư duy lý luận, nhạy bén, có bản lĩnh chính trị kiên định vững vàng, biết phân tích, đánh giá chính xác, khách quan, có quan điểm, thái độ công minh, công bằng, trung thực, kiên quyết đấu tranh với các biểu hiện sai trái; phải không ngừng rèn luyện, trau dồi phẩm chất đạo đức cách mạng, có tác phong dân chủ, quân chúng, được quần chúng tin yêu mến phục; phải có tinh thần cầu thị, lắng nghe ý kiến của mọi người, gương mẫu, trách nhiệm cao trong tự phê bình và phê bình, chống bệnh quan liêu, xa rời quần chúng, mất dân chủ, dân chủ hình thức, độc đoán, gia trưởng, quân phiệt.

Phát huy tính tích cực, tự giác của quân nhân, trước hết mỗi quân nhân phải có sự giác ngộ sâu sắc về nhiệm vụ của cách mạng, quân đội và đơn vị, về mục tiêu, lý tưởng chiến đấu của quân đội; nhận thức đúng đắn về ý nghĩa, tầm quan trọng của việc phát huy dân chủ và giữ nghiêm kỷ luật trong quân đội; luôn ý thức được việc thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật là quyền, nghĩa vụ và trách nhiệm của mình; phải coi việc tự giáo dục, tự rèn luyện, nâng cao ý thức dân chủ, chấp hành kỷ luật quân đội trở thành nếp nghĩ, cách sống thường trực, thành thói quen, việc làm thường xuyên, nhu cầu không thể thiếu trong hoạt động hằng ngày của mỗi người.

Mỗi quân nhân phải không ngừng tự tu dưỡng, tự rèn luyện, phấn đấu trong thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật ở mọi lúc, mọi nơi và trong mọi nhiệm vụ, điều kiện, hoàn cảnh. Kế hoạch tự rèn luyện của mỗi người cần đề cập một cách toàn diện cả về nhận thức, thái độ, hành động, cả ý chí, quyết tâm tu dưỡng, phấn đấu và phải được cụ thể hóa thành yêu cầu, chỉ tiêu phấn đấu sát với cương vị, chức trách của mình; tập trung đi sâu vào nội dung, biện pháp khắc phục những hạn chế, khuyết điểm trong thực hành dân chủ, chấp hành kỷ luật và đề ra phương hướng cụ thể phấn đấu trong thời gian tiếp theo.

4. Xây dựng môi trường văn hóa quân sự lành mạnh bảo đảm cho việc phát huy dân chủ, giữ nghiêm kỷ luật trong các đơn vị quân đội hiện nay

Thực hiện biện pháp trên, trước hết lãnh đạo, chỉ huy các cấp cần tiếp tục quán triệt sâu sắc Chỉ thị số 917/1999/CT-QP ngày 22 tháng 6 năm 1999 của Bộ trưởng Bộ Quốc phòng về “Xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện”; Hướng dẫn số 1090/QH-KH ngày 29 tháng 4 năm 2020 của Cục Quân huấn - Bộ Tổng Tham mưu về “Xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu” cho mọi đối tượng trong đơn vị. Có biện pháp quản lý chặt chẽ về mọi hoạt động của bộ đội, nhất là ở những nhiệm vụ, lĩnh vực khó khăn, nhạy cảm, trong thời điểm giờ nghỉ, ngày nghỉ, hoạt động phân tán, công tác nhỏ lẻ; duy trì kỷ luật luôn gắn chặt với mọi hoạt động của đơn vị và bộ đội; tăng cường công tác quản lý con người, sử dụng đồng bộ, hiệu quả nhiều biện pháp trong dự báo, nắm bắt diễn biến tư tưởng của cán bộ, chiến sĩ, không để bất cứ hành vi nào xâm phạm đến nhân cách và thân thể của quân nhân. Có biện pháp cụ thể để tập trung giải quyết dứt điểm các vụ việc vi phạm dân chủ, kỷ luật và khắc phục cho được các mặt yếu, kém của đơn vị mình.

Cần kết hợp chặt chẽ Cuộc vận động “Xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú trong quân đội” với xây dựng đơn vị vững mạnh toàn diện “Mẫu mực, tiêu biểu”, xây dựng tổ chức đảng trong sạch, vững mạnh tiêu biểu và các tổ chức vững mạnh để tạo nên sức mạnh tổng hợp xây dựng đơn vị. Duy trì đơn vị thực hiện năm tiêu chuẩn đơn vị có môi trường văn hóa tốt, làm cho mỗi quân nhân luôn có ý thức và thực hiện “sống theo pháp luật, hành động theo điều lệnh, làm việc theo chức trách”. Đẩy mạnh phong trào thi đua rèn luyện kỷ luật, xây dựng chính quy, nhân rộng các mô hình, cách làm hay, sáng tạo và gương điển hình tiên tiến. Duy trì và thực hiện nền nếp, hiệu quả các hình thức sinh hoạt chính trị, tư tưởng, sinh hoạt hội đồng quân nhân, Ngày pháp luật, Ngày chính trị và văn hóa tinh thần ở cơ sở, Ngày đảng... bảo đảm cho mọi hoạt động, lĩnh vực công tác của đơn vị đều phải được bàn bạc dân chủ và phổ biến đến từng cán bộ, chiến sĩ trong đơn vị.

Cấp ủy, chỉ huy đơn vị cần quan tâm bảo đảm xây dựng cảnh quan môi trường, xây dựng doanh trại chính quy, xanh, sạch, đẹp; đầu tư thỏa đáng xây dựng các công trình phục vụ các hoạt động văn hóa, văn nghệ, thể thao, vui chơi giải trí cho bộ đội. Thường xuyên quan tâm chăm lo đến đời sống vật chất và tinh thần của bộ đội. Trong đó, đội ngũ cán bộ lãnh đạo, chỉ huy các cấp phải bảo đảm đúng, đầy đủ các chế độ tiêu chuẩn, quyền lợi mà mỗi cán bộ, chiến sĩ được hưởng; kiên quyết đấu tranh chống các biểu hiện như bớt xén, cắt giảm chế độ tiêu chuẩn, tham ô, lãng phí, không công bằng. Duy trì nghiêm chế độ, nền nếp dân chủ, công khai về kinh tế, tài chính và các chế độ, quyền lợi mà bộ đội được hưởng, giải đáp kịp thời thắc mắc của bộ đội về các quyền lợi, lợi ích và chế độ tiêu chuẩn. Tích cực bám sát đơn vị, kịp thời nắm bắt tâm tư, tình cảm, nguyện vọng của cán bộ, chiến sĩ dưới quyền, lắng nghe và giải quyết kịp thời các vấn đề mới nảy sinh, tạo niềm tin, sự đoàn kết thống nhất cao cho cán bộ, chiến sĩ trong toàn đơn vị. Động viên và tổ chức cho cán bộ, chiến sĩ thực hiện tốt các phong trào thi đua tăng gia sản xuất, thực hành tiết kiệm, chống lãng phí nhằm cùng

chăm lo, cải thiện đời sống vật chất, văn hóa tinh thần của đơn vị, không chờ đợi, ỷ lại vào cấp trên; biết bảo vệ, giữ gìn, quý trọng và sử dụng thật hợp lý, hiệu quả mọi trang bị, cơ sở vật chất kỹ thuật của quân đội, đơn vị.

Coi trọng xây dựng các mối quan hệ tốt đẹp giữa lãnh đạo với chỉ huy, quản lý, điều hành; cấp trên với cấp dưới, cán bộ với chiến sĩ; giữa tổ chức đảng với các tổ chức quần chúng và hội đồng quân nhân nhằm xây dựng bầu không khí tâm lý lành mạnh, đoàn kết, phấn khởi trong đơn vị. Phải quan tâm xây dựng cho cán bộ, chiến sĩ trong đơn vị có lòng tự trọng, giữ gìn danh hiệu cao quý “Bộ đội Cụ Hồ”, có thái độ đúng đắn với bản thân và các mối quan hệ trong quân đội, quan hệ với nhân dân, xã hội và gia đình; xây dựng kỷ cương, trách nhiệm, tình thương yêu đồng chí, đồng đội trong tập thể quân nhân. Đặc biệt, cần coi trọng tạo lập môi trường văn hóa dân chủ, cởi mở trong các mối quan hệ; chống mọi biểu hiện, hành vi, thái độ quân phiệt, gia trưởng, xâm phạm đến nhân cách của cán bộ, chiến sĩ.

Tiếp tục đẩy mạnh thực hiện tốt Cuộc vận động “Xây dựng môi trường văn hóa tốt đẹp, lành mạnh, phong phú trong quân đội”, đưa văn hóa vào mọi lĩnh vực hoạt động của bộ đội, tạo điều kiện thuận lợi để rèn luyện phẩm chất và nhân cách của người quân nhân cách mạng, phấn đấu mỗi quân nhân là một chiến sĩ văn hóa, mỗi đơn vị đều là những điểm sáng về văn hóa. Đồng thời, đẩy mạnh học tập và làm theo tư tưởng, đạo đức, phong cách Hồ Chí Minh và Cuộc vận động phát huy truyền thống, cống hiến tài năng, xứng danh “Bộ đội Cụ Hồ” thời kỳ mới; tích cực đấu tranh ngăn ngừa những tác động tiêu cực của mặt trái kinh tế thị trường, quá trình hội nhập, âm mưu, thủ đoạn “diễn biến hòa bình”, “phi chính trị hóa”, “dân sự hóa” quân đội của các thế lực thù địch đến nhận thức, tư tưởng, tình cảm của bộ đội.

5. Trách nhiệm của quân nhân trong phát huy dân chủ và tăng cường kỷ luật quân đội

Một là, tích cực học tập nâng cao nhận thức chính trị, trình độ hiểu biết về dân chủ, về pháp luật Nhà nước, kỷ luật, điều lệnh, điều lệ, chế độ quy định của quân đội, đơn vị. Thường xuyên tu dưỡng, rèn luyện, xây dựng tinh thần làm chủ, ý thức chấp hành nghiêm pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội, các nền nếp, chế độ quy định của đơn vị trong mọi điều kiện, hoàn cảnh, cả trong lúc học tập, huấn luyện, công tác, sẵn sàng chiến đấu và chiến đấu cũng như trong sinh hoạt hằng ngày, trong quan hệ giữa cấp trên với cấp dưới, quan hệ đồng chí, đồng đội và quan hệ với nhân dân, gia đình. Xây dựng được nếp sống có kỷ luật, trở thành thói quen khi thực hiện nhiệm vụ và lối sống lành mạnh, có văn hóa, “Sống theo pháp luật, hành động theo điều lệnh”.

Hai là, tích cực tham gia xây dựng và thực hiện tốt Quy chế dân chủ ở cơ sở, kịp thời đóng góp ý kiến, đề xuất những biện pháp hay nhằm nâng cao chất lượng, hiệu quả hoạt động trên các lĩnh vực công tác của đơn vị. Chủ động bày

tỏ tâm tư, nguyện vọng với đồng chí, đồng đội, nhất là với đội ngũ cán bộ, chỉ huy các cấp trong đơn vị.

Ba là, tự giác chấp hành và vận động mọi người chấp hành nghiêm đường lối, chủ trương của Đảng, chính sách và pháp luật của Nhà nước, điều lệnh, điều lệ, chế độ quy định của quân đội, đơn vị. Tuyệt đối phục tùng mệnh lệnh, chỉ thị của cấp trên và trong bất kỳ điều kiện, hoàn cảnh nào cũng phải tận tâm, tận lực thi hành một cách nhanh chóng và chính xác; có ý chí quyết tâm cao, chịu đựng được mọi khó khăn, gian khổ và sẵn sàng chiến đấu hy sinh để hoàn thành nhiệm vụ; chấp hành và thực hiện nghiêm 10 Lời thề danh dự của quân nhân, 12 Điều kỷ luật khi quan hệ với nhân dân và chức trách quân nhân.

Bốn là, tôn trọng, đoàn kết, thương yêu đồng chí, đồng đội như ruột thịt, chia sẻ ngọt bùi, đồng cam cộng khổ, tương trợ giúp đỡ lẫn nhau trong đơn vị. Theo sự chỉ đạo, hướng dẫn của cấp trên, tích cực tham gia các hoạt động phối hợp với cấp ủy, chính quyền, đoàn thể và nhân dân địa phương nơi đóng quân trong việc phát huy dân chủ, tăng cường kỷ luật, xây dựng quân đội, củng cố mối quan hệ đoàn kết, gắn bó máu thịt với nhân dân, nâng cao niềm tin của nhân dân đối với quân đội, đơn vị.

Năm là, kiên quyết đấu tranh với mọi biểu hiện tiêu cực, vi phạm dân chủ, vi phạm pháp luật Nhà nước, kỷ luật quân đội làm ảnh hưởng đến hình ảnh cao đẹp “Bộ đội Cụ Hồ”, các nền nếp, chế độ quy định của đơn vị; những biểu hiện đơn giản, tự do tùy tiện hay tình trạng vô tổ chức, vô kỷ luật, “dĩ hòa vi quý”, né tránh đấu tranh, thoái thác nhiệm vụ, chia rẽ và gây mất đoàn kết; các hành vi thoái hóa biến chất, dân chủ hình thức, dân chủ cực đoan, quan liêu, quân phiệt, vi phạm nhân cách quân nhân... Đồng thời, thường xuyên nâng cao tinh thần cảnh giác cách mạng, không để các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị lợi dụng vấn đề dân chủ và kỷ luật trong quân đội để xuyên tạc, kích động chống phá.

